

Bulletin 18/1992

ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD

Ze zápisu 18. zasedání prezidia Československé akademie věd konaného dne 23. září 1992

Zasedání prezidia zahájil a řídil předseda ČSAV akademik O. Wichterle. Program I. i II. části zasedání prezidia byl schválen bez připomínek. Krátce po zahájení uvítal O. Wichterle na zasedání vědeckého sekretáře SAV MUDr. J. Kazára, CSc., který se jednání zúčastnil jako zástupce předsednictva SAV.

I. část

II. Informace o postupu legislativních prací, týkajících se uspořádání vědy a výzkumu a transformace akademií věd

V. Knapp a P. Vlasák informovali, že místopředseda vlády ČSFR doc. ing. A. Baudyš, CSc., připravil návrh zákona, kterým se zrušuje dosavadní zákon o ČSAV. Tento návrh předpokládá, že ČSAV zanikne k 31. 12. 1992 a že její práva a závazky přejdou na nástupnické organizace podle územního principu. Vypořádání práv a závazků ČSAV ve vztahu k zahraničním a mezinárodním subjektům navrhovaný zákon neupravuje; ty by však měly být podle dohody mezi ČSAV a SAV rozděleny podle skutečného stavu v roce 1992, tj. v podstatě v poměru 2 : 1 s některými výjimkami, které již byly nebo budou dohodnuty (např. vyšší podíl SAV na vědeckých stycích s Maďarskou a Ukrajinskou akademií věd apod.). Pokud jde o unikátní přístroje a zařízení, počítá se s uzavřením dohody Akademie věd ČR a SAV o jejich vzájemném bezplatném využívání. V dalším J. Kazár seznámil prezidium se stanoviskem legislativního útvaru SAV, podle něhož by majetková práva ČSAV neměla být vypořádána podle územního principu, ale podle míry, kterou česká a slovenská strana přispěly ke vzniku příslušných zdrojů. V diskusi bylo poukázáno na nepřijatelnost tohoto stanoviska jak z věcného, tak i z legislativně technického hlediska a na to, že dělení dle územního principu se v daném případě v podstatě kryje i se správným poměrem počtu pracovníků a materiálních prostředků obou akademií.

Prezidium

bere na vědomí přednesené informace o postupu legislativních prací, týkajících se uspořádání vědy a výzkumu a transformace akademií věd.

III. Souborný návrh opatření k ukončení činnosti Československé akademie věd k 31. prosinci 1992

Projednávání obsáhlého písemného návrhu uvedl O. Wichterle; bližší informaci o způsobu jeho přípravy podal M. Šmidák. V diskusi bylo zpracování návrhu kladně oceněno. Podrobněji byly projednány otázky počt a vyznamenání, udělování dosavadní ČSAV, a rovněž další perspektivy vědecké výchovy a udělování vědeckých hodností. Z předběžného jednání s vedením České komise pro vědecké hodnosti vyplynulo, že vědecká výchova a udělování vědeckých hodností budou v Akademii věd ČR i nadále probíhat podle dosavadních předpisů.

Prezidium

1. schvaluje opatření k ukončení činnosti Československé akademie věd k 31. prosinci 1992 podle předloženého návrhu;
2. doporučuje předsednictvu Komory volených zástupců pracovišť ČSAV, aby učinilo opatření k řádnému ukončení činnosti Komory k 31. 12. 1992 ve smyslu bodu 2) schváleného návrhu;
3. doporučuje Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV, aby ve své funkci podle § 20, odst. (1) zákona ČNR č. 283/1992 Sb. o Akademii věd České republiky a) vydal do 31. 10. 1992 směrnice k zavedení nového označení akademických pracovišť k 1. 1. 1993 ve smyslu bodu 9) schváleného návrhu, b) stanovil do 31. 10. 1992 nové prozatímní označení výkonného aparátu Akademické rady AV ČR k 1. 1. 1993, c) připravil pro příští Akademickou radu AV ČR podklady a návrhy k otázce vědeckých počt a vyznamenání, udělování Akademii, ve smyslu bodu 14) schváleného návrhu;
4. doporučuje Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV a předsednictvu SAV: a) aby ve smyslu bodu 12 e) schváleného návrhu zřídily společnou koordinační Radu pro zahraniční styky Akademie věd České republiky a SAV; b) aby připravily a uzavřely dohodu o vzájemné příští spolupráci, zejména o vzájemném bezplatném využívání přístrojů a zařízení pracovníky Akademie věd ČR a Slovenské akademie věd ve smyslu bodu 11) schváleného návrhu;
5. doporučuje Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV a předsednictvu Grantové agentury ČSAV, aby v souvislosti s transformací Akademie navrhly potřebné úpravy Statutu Grantové agentury a jejího jednacího a volebního řádu a předložily tyto dokumenty Akademické radě AV ČR;
6. doporučuje Radě vědeckých společností, aby ve smyslu bodu 10) schváleného návrhu

- a) učinila potřebná opatření k úpravě označení vědeckých společností k 1. 1. 1993,
- b) projednala v průběhu I. pololetí r. 1993 s orgány Akademie věd ČR a ministerstvem financí ČR způsob poskytování státního příspěvku na činnost vědeckých společností počínaje rokem 1994,
- c) v návaznosti na výsledek tohoto jednání vyřešila v dohodě s Akademickou radou AV ČR další umístění svého sekretariátu a financování jeho činnosti;
7. ukládá O. Wichterlemu a) aby ve smyslu bodu 1) schváleného návrhu informoval řádné členy – akademiky a členy korespondenty ČSAV o zániku Akademie a v důsledku toho i o zániku členství v ní k 31. 12. 1992, b) aby informoval prezidenta a vládu ČSFR o ukončení činnosti předsedy ČSAV a prezidia ČSAV k 31. 12. 1992, c) aby ve smyslu bodu 6) schváleného návrhu oznámil předsedům vědeckých kolegií ČSAV ukončení činnosti vědeckých kolegií ČSAV k 31. 12. 1992 a požádal je o provedení příslušných opatření, d) aby předložil prezidiu ČSAV dne 16. 12. 1992 informaci a návrh dalšího postupu ve věci Učené společnosti ve smyslu bodu 16) schváleného návrhu,
8. ukládá P. Vlasákovu, aby ve smyslu bodu 11) schváleného návrhu ve spolupráci s předsednictvem SAV ověřil a specifikoval majetková a jiná práva a závazky ČSAV, které mají být k 31. 12. 1992 převedeny na Slovenskou republiku, a podal o tom zprávu s návrhem dalších opatření prezidiu ČSAV dne 16. 12. 1992;
9. ukládá V. Fučíkovi, V. Heroldovi, E. Neustupnému, J. Niederlemu, M. Straškrabovi, J. Vepřekovi a P. Vlasákovu, aby do 15. 10. 1992 po příslušném projednání podali návrh na zrušení či další začlenění pomocných orgánů prezidia a Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV ve smyslu bodu 5) a přílohy 3 schváleného návrhu; souborný návrh předložil O. Wichterle příštímu zasedání prezidia dne 4. 11. 1992;
10. ukládá J. Niederlemu v dohodě s předsednictvem SAV a) zajistit nejpozději do 31. 12. 1992 informování všech zahraničních a mezinárodních partnerů ČSAV o ukončení činnosti ČSAV a o uspořádání Akademie věd ČR a SAV ve smyslu bodu 12a) schváleného návrhu; b) předložit prezidiu ČSAV dne 4. 11. 1992 seznam všech stávajících smluv ČSAV o vědecké spolupráci se zahraničními partnery s návrhem dalšího postupu ve smyslu bodu 12b) schváleného návrhu; současně neprodleně zahájit jednání o obnovení a transformaci těch smluv, jejichž platnost končí 31. 12. 1992; c) předložit prezidiu ČSAV dne 4. 11. 1992 seznam všech členství ČSAV v mezinárodních nevládních vědeckých organizacích s návrhem dalšího postupu ve smyslu bodu 12c) schváleného návrhu;
11. doporučuje R. Machovi a L. Schnalovi v dohodě s J. Niederlem dokončit jednání o převodu agend vládní spolupráce se SUJV Dubna a v oblasti kosmického výzkumu na příslušné státní orgány s tím, že až do nového rozhodnutí budou tyto agendy nadále zajišťovány v rámci ČSAV, resp. AV ČR a SAV;
12. ukládá V. Fučíkovi, aby předložil Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV do 31. 12. 1992 návrh způsobu, jakým budou v Akademii věd ČR zabezpečovány úkoly, vyplývající ze zákonů č. 53/1964 Sb. a 39/1977 Sb. a příslušných prováděcích předpisů;
13. ukládá V. Heroldovi a) předložit Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV do 30. 11. 1992 návrh názvu nového interního periodika Akademie věd ČR a opatření k jeho vydávání od 1. 1. 1993; b) zajistit v listopadu 1992 uspořádání tiskové konference k problematice transformace Akademie a zahájení činnosti Akademie věd ČR a průběžně i další opatření k informování veřejnosti o této problematice;
14. ukládá L. Půstovi jako předsedovi redakční rady Věstníku ČSAV sledovat otázku zachování a dalšího vydávání tohoto tradičního časopisu po 1. 1. 1993 a ve vhodné době ji projednat s orgány Akademie věd ČR, popř. Učené společnosti;
15. ukládá L. Kopřivovi a) včas učinit potřebná opatření k zavedení nových označení orgánů Akademie věd ČR a jejich výkonného aparátu od 1. 1. 1993 ve smyslu bodu 7 b) schváleného návrhu,

- b) vyřešit nejpozději do 30. 11. 1992 nové vhodné pracovní zařazení pracovníků ÚP ČSAV, jejichž dosavadní pracovní náplň k 31. 12. 1992 zanikne;
16. ukládá ředitelce Ústředního archivu ČSAV PhDr. A. Miškové, aby v součinnosti s příslušnými funkcionáři a pracovníky zajistila včasné a řádné převzetí písemností rušených orgánů a složek ČSAV do archivní péče.

IV. Ukončení činnosti Komise pro přípravu členství v Učené společnosti ČSFR

Předseda Komise pro přípravu členství v Učené společnosti ČSFR akademik M. Katětov stručně informoval prezidium o vykonané práci této komise a konstatoval, že za dané situace je její další existence a činnost bezúčelná. V diskusi bylo vyjasněno právní postavení Komise a dospělo se k závěru, že ukončení její činnosti nevyžaduje schválení ze strany orgánů ČSAV. Pokud jde o uchování a další využití cenných archiválií, vzešlých z činnosti Komise, bylo doporučeno řešit tuto otázku přímou dohodou Komise s řediteli ústředních archivů ČSAV a SAV. V závěru diskuse vyslovil O. Wichterle Komisi poděkování za vykonanou práci.

Prezidium

bere na vědomí zprávu o zamýšleném ukončení činnosti Komise pro přípravu členství v Učené společnosti ČSFR.

V. Návrh na doplnění Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV

Předložený návrh uvedl O. Wichterle, který připomenul, že jde o náhradu za akademika J. Čadka, který na minulém zasedání rezignoval na členství v prezidiu ČSAV i ve Výboru prezidia. Schválení předloženého návrhu v diskusi doporučili i M. Straškraba.

Prezidium

ve smyslu § 22, odst. (2) prozatímních stanov ČSAV zvolilo člena prezidia ČSAV akademika L. Půstu členem Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV.

VI. Návrh na jmenování ing. Václava Skleničky, DrSc., předsedou vědeckého kolegia nauky o materiálu ČSAV

Návrh uvedl K. Jungwirth.

Prezidium

- ve smyslu ustanovení § 27 prozatímních stanov ČSAV
 - odvolává akademika Josefa Čadka z funkce předsedy vědeckého kolegia nauky o materiálu ČSAV na základě jeho rezignace z vážných zdravotních důvodů a vyslovuje mu poděkování za jeho dlouholetou aktivní a obětavou práci v tomto kolegiu;
 - jmenuje s okamžitou účinností předsedou vědeckého kolegia nauky o materiálu ČSAV ing. Václava Skleničku, DrSc.;
- ukládá O. Wichterlemu učinit opatření k provedení bodu 1) tohoto usnesení.

VII. Návrh k vědecké spolupráci mezi Gruzínskou akademií věd a Československou akademií věd

Předložený návrh uvedl v zastoupení J. Niederleho P. Vlasák, který zdůraznil, že přijetí předloženého memoranda je prvním krokem k rozvinutí konkrétní spolupráce mezi oběma akademiemi.

Prezidium

- souhlasí s memorandem o vědecké spolupráci mezi ČSAV a Gruzínskou akademií věd podle předloženého návrhu;
- pověřuje O. Wichterleho podepsáním schváleného memoranda za ČSAV.

VIII. Zasedání Vědeckého výboru Severoatlantické rady pro spolupráci (NACC)

Předložený návrh odůvodnil v zastoupení J. Niederleho P. Vlasák.

Prezidium

- souhlasí, aby na zasedání NACC v Bruselu dne 16. 10. 1992 zastupoval ČSAV J. Niederle;
- ukládá J. Niederlemu informovat prezidium o výsledcích tohoto zasedání.

IX. Návrhy na udělení Cen ČSAV pro rok 1992

Předložené návrhy uvedli K. Jungwirth, M. Straškraba a A. Kostlán, kteří

sdělili, že na základě závěrů posledního zasedání prezidia byly odstraněny všechny formální nedostatky předložených návrhů a ty návrhy, k nimž byly vysloveny připomínky, byly znovu přezkoumány i z věcného hlediska. Prezidium v diskusi vyslovilo s doplněnými a upravenými návrhy souhlas s tím, že je ještě třeba upravit název ceny z oblasti věd o umění.

Prezidium

- uděluje Ceny ČSAV pro rok 1992 dle návrhů uvedených v přílohách II a III předloženého materiálu s úpravou dle připomínek z diskuse;
- neschvaluje udělení Cen ČSAV uvedených v příloze IV. předloženého materiálu;
- ukládá
 - O. Wichterlemu a P. Vlasákovi, aby slavnostně odevzdali udělené ceny;
 - L. Kopřivovi, aby zabezpečil vyplacení schválených peněžitých odměn.

II. část

XVIII. Usnesení vlády ČSFR a České republiky

Předloženou informaci uvedl O. Wichterle. V diskusi vyslovilo prezidium připomínky k věcnému obsahu i aspektům usnesení vlády ČR č. 554 a zdůraznilo, že je třeba ve spolupráci s Radou vysokých škol ČR dále usilovat o zachování účinné nadresortní záštitě vědní politiky státu.

Prezidium

- bere na vědomí usnesení vlády ČSFR č. 476 ze dne 26. srpna 1992 ke zprávě o řádném zasedání Výboru vládních zmocněnců členských zemí Spojeného ústavu jaderných výzkumů v Dubně u Moskvy;
- bere na vědomí usnesení vlády ČR č. 554 ze dne 16. září 1992 o zřízení Rady vlády České republiky pro vědeckou činnost a vývoj technologií.

XIX. Rezignace ing. Vladislava Hančila, CSc., na členství v prezidiu ČSAV

Předloženou zprávu uvedl O. Wichterle. Prezidium přijalo po diskusi dále uvedené závěry.

Prezidium

- bere na vědomí, že ing. Vladislav Hančil, CSc., rezignuje ke dni 30. 9. 1992 na členství v prezidiu ČSAV a na funkci místopředsedy ČSAV, a vyslovuje mu poděkování za záslužnou a obětavou práci, kterou vykonal v předsednictvu Komory volených zástupců pracovišť ČSAV a v prezidiu ČSAV za období od prosince 1989;
- souhlasí s dokončením a předáním rozpracovaných úkolů ing. V. Hančila, CSc., v průběhu října 1992 podle předloženého návrhu;
- ukládá O. Wichterlemu informovat o rezignaci ing. V. Hančila, CSc., vládu ČSFR s tím, že návrh na doplnění prezidia nebude předkládán;
- bere na vědomí, že do 30. 9. 1992 se seje mimořádné zasedání Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV, na němž bude ve smyslu § 22 odst. (3) a § 46 odst. (1) písm. c) prozatímních stanov ČSAV tajným hlasováním zvolen předseda a místopředseda Výboru.

XX. Informace o stavu přešetření odborné kvality doktorské disertační práce dr. Č. Amorta

A. Kostlán informoval prezidium o dosavadním plnění usnesení 15. zasedání prezidia ČSAV z 11. 3. 1992 (bod XVII), kterým byla komise ve složení A. Kostlán, V. Herold a V. Fučík pověřena přešetřením uvedené otázky. Protože dosud nedošla vyjádření expertů, která jsou k náležitému posouzení věci nezbytná, požádal A. Kostlán o souhlas s odložením podání konečné zprávy a návrhu na příští zasedání prezidia.

Prezidium

bere na vědomí přednesenou informaci s tím, že konečný návrh ve věci doktorské disertační práce dr. Č. Amorta bude předložen příštím zasedání prezidia.

* * *

V závěru jednání sdělil J. Kazár prezidiu ČSAV aktuální informace o současné situaci SAV a o některých širších otázkách uspořádání a organizace vědy ve Slovenské republice.

Ze zápisu 46. zasedání Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV konaného dne 22. září 1992

Před projednáváním řádného programu Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV V. Hančil rezignoval na funkci předsedy Výboru. Výbor prezidia vzal na vědomí jeho rezignaci a poděkoval mu za práci, kterou v této funkci vykonal. Zároveň se usnesl, že dne 29. září 1992 se uskuteční mimořádné zasedání Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV, na němž bude ve smyslu § 22 odst. 3 a § 46 odst. 1, písm. c) prozatímních stanov ČSAV tajným hlasováním zvolen předseda a místopředseda Výboru prezidia.

Další jednání Výboru prezidia řídil M. Straškraba, místopředseda ČSAV, který byl zároveň pověřen výkonem funkce úřadujícího předsedy Výboru prezidia do provedení řádné volby.

I. Ověření zápisu ze 45. zasedání Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV ze dne 25. srpna 1992 a z mimořádného zasedání Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV ze dne 3. září 1992

Zápisy z těchto zasedání byly ověřeny bez připomínek. V rámci tohoto bodu byli účastníci jednání seznámeni s novými skutečnostmi, ke kterým došlo při plnění některých úkolů z těchto zasedání. Jednalo se zejména o tyto úkoly:

k bodu III ze 45. zasedání – byla vzata na vědomí informace V. Fučíka o schváleném složení Rady vlády České republiky pro vědeckou činnost a vývoj technologií a bylo konstatováno, že jejími členy nejsou vědeckí pracovníci navrženi ČSAV ani Radou vysokých škol;

k bodu I z mimořádného zasedání – bylo konstatováno, že nebylo zcela splněno usnesení v bodu 3, neboť se neuskutečnila schůzka ke konečné redakci pokynů pro přípravu návrhu jiných výzkumných projektů dne 11. 9. 1992. Současně byla vzata na vědomí informace, že při provádění ověřovacích výpočtů k rozpočtu 1993 došlo ke skluzu dokončení a byl dohodnut další postup s tím, že tyto výpočty budou předloženy k projednání na mimořádné zasedání Výboru prezidia.

II. Návrh zásad stanov Akademie věd České republiky

Písemný návrh zásad stanov AV ČR, zpracovaný komisí zřízenou Komorou volených zástupců pracovišť ČSAV ve smyslu závěrů ze 44. zasedání Výboru

prezidia ze dne 28. 7. 1992 (bod II), uvedl M. Straškraba. V obsáhlé diskusi byly vzneseny zásadní připomínky k pojetí a struktuře tohoto závazného dokumentu. Hlasováním byl jednomyslně přijat návrh, aby se ještě před rozesláním tohoto návrhu do připomínkového řízení ústavům ČSAV uskutečnila k jeho celkovému pojetí i jednotlivým zásadám diskuse ve Výboru prezidia.

Výbor prezidia bere předložený návrh na vědomí s tím, že bude opětně projednán na mimořádném zasedání Výboru prezidia dne 29. září 1992.

III. Návrh na jmenování místopředsedy Grantové agentury ČSAV pro oblast věd o živé přírodě a chemických věd

Na základě písemného podkladu, obsahujícího výsledky pohovorů s kandidáty na funkci místopředsedy GA ČSAV, zdůvodnil návrh M. Straškraba. V diskusi byl předložený návrh podpořen.

Výbor prezidia

1. bere na vědomí předloženou zprávu,
2. doporučuje předsedovi ČSAV akademiku O. Wichterlemu, aby jmenoval do funkce místopředsedy GA ČSAV pro oblast věd o živé přírodě a chemických věd doc. RNDr. Vladimíra Kleinwächtera, CSc. z Biofyzikálního ústavu ČSAV v Brně.

IV. Informace o zajištění úkolů vedoucích ke zřízení Akademie věd ČR

M. Straškraba podal informaci o zajištění úkolů vyplývajících ze schváleného harmonogramu prací ke zřízení Akademie věd České republiky podle zákona č. 283/1992 Sb. Bylo konstatováno, že všechny úkoly jsou průběžně v stanovených termínech plněny nebo je jejich plnění zajištěno.

Výbor prezidia bere na vědomí přednesenou informaci.

V. Výsledky jednání komise pro posouzení činnosti Psychologického ústavu ČSAV

Písemnou zprávu komise pro posouzení činnosti Psychologického ústavu ČSAV uvedl V. Herold. Mj. zdůraznil, že komise po objektivním posouzení situace v tomto ústavu doporučuje přijmout strukturální a personální opatření, směřující ke zefektivnění výzkumu a zlepšení řídicí práce v tomto ústavu. Navrhuje se především přenesení sídla ústavu do Brna a vytvoření dvou poboček v Praze, z nichž v jedné budou řešena nosná témata základního výzkumu z obecné, vývojové a sociální psychologie a druhá se soustředí na studium adaptace člověka na zátěž. Poté se účastníci jednání seznámili na základě písemného i ústního vyjádření s výhradami ředitele PSÚ doc. PhDr. P. Řičana, CSc. k této zprávě a vyslechli názory zahraničního experta prof. J. Brožka a předsedkyně vědecké rady PSÚ PhDr. J. Sedlákové, CSc. Předmětem diskuse byly především dotazy, týkající se konkrétních otázek řízení ústavu a vztahu vědecké rady a ředitele pracoviště. S ohledem na to, že nebylo známo stanovisko celé vědecké rady k návrhu komise, bylo dohodnuto přijetí závěrů odložit s tím, že budou vyvozeny až po projednání v tomto grémiiu.

Výbor prezidia

1. bere na vědomí předloženou zprávu,
2. ukládá V. Heroldovi, aby zajistil projednání závěrečné zprávy komise pro posouzení činnosti Psychologického ústavu ČSAV a vyjádření ředitele PSÚ ČSAV k této zprávě ve vědecké radě PSÚ ČSAV a její stanovisko předložil na 47. zasedání Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV dne 13. října 1992.

VI. Informace o uzavřených smlouvách o sdružení mezi pracovišti ČSAV a jinými subjekty

Písemnou informaci uvedl P. Vlasák s tím, že podle nových právních předpisů (obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb. a novelizace občanského zákoníku č. 509/1991 Sb.) je nutné přehodnotit a upravit z hlediska charakteru a významu pro budoucí činnost pracovišť všechny dosavadní smlouvy o sdružení. S touto skutečností byly ústavy Akademie seznámeny v interní normě č. 3/1992 s termínem přehodnocení do 15. 6. 1992. Vzhledem k tomu, že ze 48 smluv evidovaných v legislativně-právním odboru ČSAV odpovídají novým předpisům pouze 3 smlouvy o sdružení a ostatní ústavy na uvedený pokyn nereagovaly, je třeba požádat ředitele příslušných pracovišť ČSAV, aby učinili opatření k odstranění tohoto nedostatku. V diskusi bylo doporučeno, aby případně neplnění tohoto úkolu bylo vzato v úvahu při posuzování výše osobních příplatků ředitelů pracovišť ČSAV.

Výbor prezidia

1. bere na vědomí předloženou informaci,
2. ukládá P. Vlasákovi (legislativně-právnímu odboru ÚP), aby v termínu do 30. 9. 1992 vyzval jednotlivé ředitele pracovišť ČSAV k doložení zrušení uzavřených smluv nebo k předložení návrhu nových smluv o sdružení, odpovídajících nové právní úpravě,
3. ukládá P. Vlasákovi (legislativně-právnímu odboru ÚP), aby koncem roku 1992 předložil Výboru prezidia závěrečnou zprávu o stavu uzavřených smluv o sdružení mezi pracovišti ČSAV a jinými subjekty.

VII. Aktualizace členů konkursních oborových komisí pro vysílání do zahraničí

J. Niederle uvedl, že koncem srpna 1992 byla pracoviště ČSAV hromadným dopisem informována o vypsaní konkursu na zahraniční studijní cesty pro vědecké a odborné pracovníky, plánované na rok 1993. Výběrové řízení pro vysílání do zahraničí se uskutečnilo obdobně jako v letošním roce v konkursních oborových komisích, jejichž složení je předkládáno k posouzení. V diskusi byla vznesena připomínka k navrhovanému členství více pracovníků z jednoho pracoviště v některých komisích. K tomu byl přijat závěr, že v každé komisi bude členem pouze první navržený kandidát z ústavu a druhý, příp. další budou působit jako náhradníci. Složení konkursní komise pro obor molekulární a buněčné biologie, kde je navrhováno více pracovníků z MBÚ ČSAV, bude doplněno.

Výbor prezidia

1. bere na vědomí předloženou zprávu,

2. jmenuje konkursní oborové komise pro výběr účastníků zahraničních studijních cest v roce 1993 ve složení uvedeném v příloženém návrhu s úpravou dle závěrů z diskuse,
3. pověřuje J. Niederleho a M. Straškrabu, aby doplnili složení konkursní komise pro obor molekulární a buněčné biologie ve smyslu diskuse,
4. pověřuje J. Niederleho, aby informoval předsedy a členy komisí o jejich jmenování.

IX. Návrh na nový režim majetkových práv k patentům a právní formu prodeje licencí

Písemný materiál uvedl J. Velemínský s tím, že obsahuje návrh opatření vedoucích k souladu nové právní úpravy (zákon č. 527/1990 Sb. o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích) se současnou praxí přihlašování vynálezů k patentové ochraně a prodeje licencí. Návrh opatření přitom sleduje posílení úloh pracovišť ČSAV v této oblasti. Vzhledem k dřívější praxi a vytvořeným podmínkám pro prodej licencí u některých pracovišť bylo v diskusi doporučeno zpracovat návrh podílu z příjmu licencí jednotlivých pracovišť s tím, že získané prostředky by mohly být využity pro činnost Grantové agentury ČSAV.

Výbor prezidia

1. bere na vědomí předloženou zprávu o majetkových právech k patentům a právní formě prodeje licencí,
2. přiznává právo přihlašování zaměstnaneckých vynálezů k patentové ochraně pracovištím, kde řezně vznikla,
3. pověřuje pracoviště – majitele průmyslových práv uzavírat licenční smlouvy jejich jménem,
4. ukládá P. Vlasákovi, aby stanovil prováděcí pravidla nového režimu majetkových práv k patentům a právní formě prodeje licencí ve smyslu předloženého návrhu,
5. ukládá J. Velemínskému, aby se skupinou odborníků a v součinnosti s Ekonomickou radou do konce roku 1992 připravil expertizu, ve které bude posouzen způsob rozdělování finančních částek získaných z prodeje licencí pracovišť.

XI. Informace o ukončení likvidačních prací souvisejících s ukončením činnosti Laboratorní techniky ČSAV v Ostravě a Laboratoří biotechniky ČSAV v Českých Budějovicích

J. Velemínský na základě písemného materiálu podrobně informoval o všech aspektech spojených s ukončením činnosti uvedených pracovišť ČSAV. Mj. konstatoval, že likvidace těchto pracovišť proběhla v podstatě bez závad a z ekonomického hlediska i bez velkých ztrát.

Výbor prezidia

1. bere na vědomí předloženou zprávu s tím, že považuje likvidaci Laboratorní techniky ČSAV v Ostravě a Laboratoří biotechniky ČSAV v Českých Budějovicích za ukončenou,
2. pověřuje J. Velemínskému, aby ve spolupráci s Hornickým ústavem ČSAV stanovil další postup vůči firmě ELEKTRONIC SERVIS, která zatím neuhradila žádnou pohledávku ČSAV.

XII. Různé

4. Odvolání Ing. Rudolfa Dvořáka, DrSc. z funkce ředitele Ústavu termomechaniky ČSAV na jeho vlastní žádost

Návrh uvedl K. Jungwirth.

Výbor prezidia

- a) bere předložený návrh na vědomí,
- b) uvolňuje podle § 17 odst. c) a § 22 odst. 1 prozatímních stanov ČSAV Ing. Rudolfa Dvořáka, DrSc. z funkce ředitele Ústavu termomechaniky ČSAV s účinností ke dni 30. 9. 1992 na jeho vlastní žádost a děkuje mu za vykonanou práci v této funkci,
- c) pověřuje v plném rozsahu vedením Ústavu termomechaniky ČSAV dosavadního vědeckého tajemníka ústavu Ing. Ivana Dobiáše, DrSc. s účinností od 1. 10. 1992 do jmenování nového ředitele na základě výběrového řízení,
- d) pověřuje P. Vlasáka ve spolupráci s K. Jungwirthem stanovením platu Ing. I. Dobiáši podle obvyklých pravidel.

5. Změna ve vedení Prognostického ústavu ČSAV

Návrh za účasti předsedy vědecké rady Prognostického ústavu ČSAV doc. Ing. Č. Kožušnika, CSc. uvedl A. Kostlán. Bylo mj. konstatováno, že projednání této věci s dosavadním ředitelem na úrovni vedení ČSAV se neuskutečnilo z důvodu jeho nemoci a zahraničního pobytu. Řízením pracoviště se navrhuje pověřit až do provedení výběrového řízení dosavadního statutárního zástupce ředitele s tím, že vědecká rada má možnost navrhnout jiného kandidáta.

Výbor prezidia

- a) bere na vědomí přednesenou zprávu,
- b) odvolává podle § 17 odst. c) a § 22 prozatímních stanov ČSAV z funkce ředitele PGÚ ČSAV prof. Ing. V. Komárka, DrSc. s účinností ke dni 30. 9. 1992 s tím, že nadále bude vědeckým pracovníkem PGÚ ČSAV,
- c) pověřuje vedením PGÚ ČSAV dosavadní statutární zástupkyní ředitele PGÚ Ing. Alenu Nešporovou, CSc. s účinností od 1. 10. 1992,
- d) pověřuje P. Vlasáka ve spolupráci s A. Kostlánem stanovením platu Ing. A. Nešporové, CSc. dle obvyklých pravidel.

6. Změna ve vedení Filozofického ústavu ČSAV

Návrh uvedl A. Kostlán

Výbor prezidia

- a) bere na vědomí přednesenou zprávu,
- b) odvolává podle § 17 odst. c) a § 22 prozatímních stanov ČSAV z funkce ředitele FLÚ ČSAV PhDr. Josefa Zumra, CSc. s účinností ke dni 30. 9. 1992 a děkuje mu za vykonanou práci v této funkci; PhDr. J. Zuma, CSc. nadále zůstává vědeckým pracovníkem FLÚ ČSAV,

- c) poveruje vedením FLÚ ČSAV predsedu vedeckej rady PhDr. Milana Mráze, CSc. s účinnosťou od 1. 10. 1992,
 d) poveruje P. Vlasáka ve spolupráci s A. Kostlánem stanovením platu PhDr. M. Mrázovi, CSc. dle obvyklých pravidiel.

7. Návrh dohody medzi Úradem prezidia ČSAV a Výzkumným ústavem Společnosti pro vědu a umění

Návrh dohody o spolupráci uvedl P. Vlasák s tím, že jejím účelem je především získávání a poskytování vědeckých informací pro vědeckou veřejnost a zajištění informačního vstupu do vědecké databáze USA prostřednictvím Střediska pro vědeckou informační službu.

Výbor prezidia bere se souhlasem na vědomí předloženou dohodu a ukládá L. Kopřivovi zajistit její realizaci v podmínkách Úřadu prezidia ČSAV.

OZNÁMENÍ

Nakladatelství Academia pořádá ve dnech 21.–25. října 1992 ve své výstavní síni Na Perštýně 18, Praha 1 – Staré Město prodejní výstavu vědecké literatury amerického nakladatelství Plenum Publishing Corporation, The Language of Science. Pro ústavu ČSAV sleva 10 %.

OPRAVA, KTEROU RÁDI UVEŘEJŇUJEME

Vedoucí redaktor Bulletinu ČSAV dr. Miroslav Šmidák obdržel dopis od prof. Alexandra Tkáče, DrSc. ze Slovenské technické univerzity, týkající se nemilé nepřesnosti v jednom článku, zveřejněném v č. 14/92.

Redakce dostala uvedený materiál v rámci komplexních informací o světovém kongresu „Československo – Evropa a svět“ – Věda a umění v mezinárodních souvislostech, a proto neupravovala ani nekorigovala jednotlivé příspěvky. Nesmírně nás mrzí, že došlo k tomuto nedorozumění a rádi uveřejňujeme nejen celý dopis prof. Tkáče, ale i text jeho vystoupení na vzpomínaném kongresu.

Vážený pán redaktor,

viacerými mojimi priateľmi a dlhoročnými spolupracovníkmi z Čiech a zo Slovenska bol som v posledných týždňoch s prekvapením upozornený na článok p. Šárky Spevádkovej, zverejnený v Bulletinu 14/92 ČSAV, týkajúci sa rozlučkovej akcie SVU na Slovensku, kde menovaná uvádza celkom skreslene jednu vetu z môjho prejavu za Slovenskú technickú univerzitu pri záverečnom ceremonáli, citujem: „Alexander Tkáč ze Slovenské technické univerzity se zminil o sedmdesáti letech centralistického útlatku“.

Táto skomolená, a nerád by som bol, že by to bola zlomyselne interpretovaná veta, ktorú som nikdy nevyriekol, takmer navádza, ako mi to moji kolegovia z Čiech telefonovali, k negatívistickej interpretácii „k 40-ročnému pragocentrickému útlatku“.

Ako z autentických kópií môjho prejavu, ktorú Vám prikladám, môžete ľahko zistiť, že som medzi iným povedal: „Takýmto milníkom bol aj rok 1989, keď demokratické a kresťanské hodnoty prevládli nad vyše 70-ročným marxistickým experimentom: centrálné regulovať ľudské správanie“.

Pani redaktorka buď tam vôbec nebola, alebo nedávala pozor a nechce sa mi veriť, že by nerozumela slovenčine.

Mimochodom môj prejav bol audítóriom spontánne prijatý srdečným aplausom (až na prítomného pána Slobodníka), a pri návrate k predsedníckemu stolu mi pán Dr. Rechcigel, úradujúci tajomník SVU vo Washingtone, verejne ďakoval za môj komentár, ako aj mnohí prítomní po skončení tejto akcie.

Celá vec ma mrzí a zarmucuje preto, lebo sa plne zasadzujem za zachovanie spoločného štátu a som aj zakladajúcim signatárom Iniciatívy za spoločný štát. Mimochodom moja manželka je z Prahy a snáď iba v mojom súkromnom živote si môžem pozšovať na sympatický pragocentrizmus.

Prosim, aby môj protest proti špatne interpretovanému prejavu bol v Bulletinu korigovaný, prípadne zverejnený celý text. Snáď by bol dnes v týchto dňoch ešte viacej poučný, v čase, keď politické reprezentácie, ktoré nedostali na to mandát, manévrujú tento náš spoločný štát do „nežnej samovraždy“.

Záleží mi na tom veľmi, lebo som bol vždy za stavanie mostov medzi našimi národmi a nie za roztáčanie kolotoča nenávisťi.

Ďakujem Vám.

S priateľským pozdravom
 Prof. Alexander Tkáč, DrSc.

Vystúpenie Prof. Alexandra Tkáča za Slovenskú Technickú Univerzitu.

Milí hostia, dámy a páňovia,

je mi veľkou ctou, že môžem v mene nášho pána rektora STU Prof. Molnára a v mene odborky Spoločnosti pro vědu a umění na Slovensku Vás, milí bratia, Slováci a Češi, čo žijete a pracujete v zahraničí a za morom, čo najsrdečnejšie pozdraviť tu v hlavnom meste Slovenska v tejto aule Univerzity Komenského.

Včera na póde STU mala reprezentácia našej vedeckej rady s Vašími delegátmi vysokých škôl, zástupcov vedy a umenia, niekoľkohodinový priateľský kreatívny rozhovor, ktorý sa dotkol mnohých našich problémov, strasti i radosti, a vytvoril nielen priateľské kontakty, ale aj priestor pre ďalšiu spoluprácu, ktorú tak nutne potrebujeme.

Ak sa tu v tejto chvíli prechodne s Vami lúčime, dovoľte mi snáď pripomenúť, že Váš kongres pred niekoľkými rokmi sa uskutočnil neďaleko Bratislavy, za hranicami Rakúska vo Viedni, a to v čase, keď bolo ťažko dúfať, že sa budete môcť voľne vrátiť do svojej vlasti, kde na hranici Vás oslovia: „Vitajte doma!“

Osudové križovatky na ceste pokroku civilizácie objavujú sa len vzácne a to často iba po dlhých periódach ľudskej stiesnenosti a strádania. Takýmto mýlnikom bol aj rok 1989, keď demokratické a kresťanské hodnoty prevládli nad vyše 70-ročným marxistickým experimentom: centrálné regulovať ľudské správanie.

Experiment zlyhal predovšetkým preto, že sa zamerl na potlačenie individuálnych slobôd a znevážil osobnú iniciatívu svojich občanov. Dnes, v tomto prelome rekultivácie ľudskeho ducha, rehabilitácie vzdelanosti, pri výchove jednotlivých občanov pre aktuálne sociálne reformy, pre technicko-ekonomický pokrok, zohrajú univerzity nezastupiteľne zodpovednú úlohu. Kým najbezpečnejšou zložkou totalitných systémov bola vždy vzdelanosť, v demokracii vzdelanosť prislúcha zodpovedná, mimoriadne konštruktívna úloha. A tak voľný tok myšlienok a ideí musel byť vždy v histórii omeďovaný a zakazovaný, keď dominovala totalita, a tak po skončení druhej svetovej vojny spadla železná opona a postavil sa berlícky múr. Bolo teda logické, keď zazneli kľúče, ktoré odzvonili totalite na námestiach, že desaťtisíce Bratislavčanov sa spontánne vydalo k ostnatým drôtom, ktoré nás obklopovali či už od rakúskych hraníc na druhej strane Dunaja alebo pri Devíne, aby ich vlastnoručne odstránili, aby si z nich kus odniesli ako suveníru na tieto nezabudnuteľné dni návratu slobody. História by nám to neodpustila, ak by sme s touto krehkou slobodou nezachádzali dôstojne a múdro, a keby niekto chcel tieto dróty iba premiestniť na iné hranice, izolovať nás od priateľov, bez ktorých malé národy nemôžu prežiť, alebo keby tieto ostne zostali vnášich rečiach a srdciach ako zdroj netolerantnosti.

KONKURS

Ředitel nově zřízeného Národohospodářského ústavu ČSAV prof. Jan Švejnar vyhlašuje konkurs na místa vedoucích výzkumných týmů a na místa vědeckých pracovníků.

Výzkumné týmy budou orientovány na tyto problemové oblasti:

- Mikroekonomie a makroekonomie
- Ekonometrie
- Mezinárodní obchod a mezinárodní finance
- Ekonomika a organizace průmyslu
- Ekonomika práce
- Věřejné finance
- Ekonomika oblastí a měst
- Ekonomie bank a finančních operací
- Ekonomický rozvoj a ekonomická transformace

Požadované předpoklady:

VŠ vzdělání ekonomického či matematicko-ekonomického zaměření; schopnost publikovat v odborných časopisech; dobrá znalost angličtiny resp. dalších světových jazyků.

K přihlášce do konkursu uchazeči přiloží anglicky psaný životopis s uvedením předchozí praxe, fotokopii dokladů o ukončeném vzdělání i o dosažených

vědeckých či pedagogických hodnostech a přehled o publikační činnosti.

Pracovníci mající zájem o vedení výzkumného týmu předloží současně projekt zaměření týmu (projekt řešení vědeckého problému). Přednost budou mít pracovníci se zkušeností s vědeckou či pedagogickou prací na kvalitních zahraničních pracovištích, resp. se zkušeností s prací na zahraničních grantech či projektech.

Uchazeči zašlou či předloží přihlášky do konkursu do 14 dnů po zveřejnění tohoto oznámení na Úřad prezidia ČSAV, Praha 1, Národní tř. 3, PSČ 111 42 k rukám předsedy konkursní komise doc. J. Vepřeka.

Předpokládá se, že zřizovaný ústav bude úzce spolupracovat s CERGE (Center for Economic Research and Graduate Education) UK, a že součástí vědecké práce bude též pedagogická činnost v postgraduálním studiu. Nabízí se možnost spolupráce na mezinárodních vědeckých projektech.

s tvůrčími premií za původní knižní práci z oblasti vědecké a odborné literatury publikovanou v České republice, vydanou v letech 1991 a 1992.

Cena bude udělena v těchto oblastech:

- vědy společenské
- vědy o neživé přírodě
- vědy o živé přírodě
- vědy lékařské

Návrhy na tato prestižní ocenění (včetně 1 výtisku publikace) může zasílat každá právnická i fyzická osoba do 15. 10. 1992 na adresu ČLF, Betlémská 1, Praha 1, telefon 26 60 41–4. Ceny budou uděleny do konce roku 1992.

Udělení Cen Josefa Hlávky

Výbor sekce pro vědeckou a odbornou literaturu Českého literárního fondu rozhodl na svém posledním zasedání udělit **Cenu Josefa Hlávky spojenou**

Vedoucí redaktor: dr. Miroslav Šmidák
 Redakce: dr. Dana Kašťáková, CSc., Národní 3,
 Praha 1, tel.: 26 62 15
 Foto: J. Plechatý ● Typo: M. Kouřimský
 Sazba: Fortuna, středisko počítačové sazby, Praha
 Tisk: Academia Praha
 Číslo 18 vychází 6. 10. 1992